

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนสาริต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. การดำเนินการทดลอง ดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพของแบบฝึก โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองเองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาริต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา โดยให้นักเรียนเรียนด้วยแบบฝึกอ่านจับใจความภาษาไทยตามเวลาภาษาไทย ในตารางสอนปกติสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 3 คาบ คาบเวลาเรียนละ 20 นาที หลังจากนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในแบบฝึกเสร็จแล้ว ให้ทำแบบฝึกหัดแต่ละชุดที่มีประจำอยู่ในแบบฝึก และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยให้นักเรียนทำการทดสอบพร้อมกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก โดยหาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียน ที่ทำแบบฝึกหัดแต่ละชุดในแบบฝึก และนำค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ทำแบบฝึกหัดผ่านมาหาค่าเฉลี่ยรวม
2. หาประสิทธิภาพแบบฝึกตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง โดยหาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแบบฝึกผ่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผล ดังนี้

แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดในแต่ละแบบฝึก ได้ตามเกณฑ์โดยมีค่าเฉลี่ยรวมคิดเป็นร้อยละ 90.67 (ภาคผนวก ค หน้า 298) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก
2. นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ตามเกณฑ์โดยมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 93.33 (ภาคผนวก ค หน้า 298) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง

ดังนั้น แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 90.67/93.33 (ภาคผนวก ค หน้า 298) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

การอภิปรายผล

ผลการพัฒนาแบบฝึก เรื่อง การอ่านจับใจความนิทานแฝงคติธรรม การอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน การอ่านจับใจความประเภตสารคดี การอ่านจับใจความจากเพลง การอ่านจับใจความเกี่ยวกับเรื่องในชุมชน พบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 90.67/93.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้

1. ขั้นตอนการทำงานได้เรียงลำดับ และจัดประสบการณ์ มีความยากง่าย และสะดวกต่อการปฏิบัติ นักเรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการของตนเองจนประสบผลสำเร็จ นักเรียนสามารถตัดสินใจด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่องาน ได้รับความสนใจให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย การผลิตแบบฝึกได้ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค่อยเรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถและความสนใจของนักเรียนเอง สอดคล้องกับธอร์นไคด์ (สโรจน์ พงษ์ยัง, 2529, หน้า 9) ที่ว่าการผลิตสื่อการสอนต้องคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมไปถึงความแตกต่างในด้านความสามารถ สถิติปัญญา ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์และสังคม จึงจะให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเป็นอย่างดี นอกจากนี้เนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึกยังเป็นเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน เป็นเหตุการณ์ เรื่องราว สถานการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน นักเรียนเรียนแล้วเกิดความเข้าใจ ปฏิบัติได้ถูกต้องทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับนิคยา ฤทธิโยธี (2520, หน้า 1) ที่ว่าแบบฝึกที่ดีต้องเหมาะสมกับวัย ระดับ หรือความสามารถของเด็ก มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย ใช้เวลาเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป และเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ตลอดจนท้าทายให้เด็กแสดงความสามารถออกมา สอดคล้องกับบิลโลว์ (Billow, 1962, p. 11) ได้กล่าวว่า แบบฝึกต้องดึงดูดความสนใจและสมาธิของเด็ก เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เปิดโอกาสให้เด็กฝึกเฉพาะอย่าง ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิหลังทางภาษาของเด็ก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทำแบบฝึกหัดจากแบบฝึกทั้ง 5 แบบฝึก จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก พบว่า นักเรียนทำแบบฝึกหัดถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 90.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแบบฝึกได้สร้างขึ้นตามหลักการสร้าง จึงทำให้แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้ดี ทำให้นักเรียนปฏิบัติงานได้ถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นเนื้อหาวิชา เป็นเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความหมายต่อผู้เรียนซึ่งนักเรียนสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้จริงในชีวิตประจำวันของนักเรียน นอกจากนี้แบบฝึกยังได้ผ่านการแก้ไขปรับปรุงจากผู้ทรงคุณวุฒิ (ภาคผนวก ก หน้า 113) มาแล้วหลายครั้งจนได้แบบฝึกที่มีคุณภาพสำหรับที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดลองการสอนด้วยชุดการเรียนรู้ของผู้ท้าววิจัยหลายคนพบว่า นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ค่าเฉลี่ยร้อยละสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ดังผลการวิจัยที่สนับสนุนข้อสรุปในเรื่องนี้ เช่น ผลงานวิจัยของอำไพพรรณ ดิษจรัส (2544) ที่ได้พัฒนาชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลปรากฏว่า ชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.94/88.57 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับสุภัทสร วัชรบุปด์ (2543) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า ชุดการเรียนรู้ที่

สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 90.00/93.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ และยังสอดคล้องกับสมลักษณ์ ไพศาลวรพงศ์ (2543) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 89.21/88.24 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับพิทักษ์ เมฆอรุณ (2543) ที่ได้พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อการเข้าใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่าชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อการเข้าใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.40/84.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

ส่วนการเปรียบเทียบร้อยละเฉลี่ยของคะแนนที่นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง พบว่า มีจำนวนนักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 93.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้รับคำแนะนำวิธีการเรียนด้วยแบบฝึกจากครูผู้สอนจนเข้าใจดี สามารถเรียนได้ด้วย ความเข้าใจจนจบบทเรียน และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ถูกต้อง ถึงแม้ว่านักเรียนบางส่วนจะอ่านหนังสือไม่คล่อง แต่ครูได้ให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด นักเรียนจึงสามารถทำแบบทดสอบได้ จึงทำให้ร้อยละของจำนวนนักเรียนเฉลี่ยรวมเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวัชร จ้าวจิตร (2542) ที่ได้สร้างแบบฝึก การเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการทดลองพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพ 84.75/85.00 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับชโลบล ทศวิธ (2542) ที่ใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างและพัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้ในการเรียน การสอน ให้นักเรียนได้ฝึกคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้สุจณี กระสาทอง (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนฝึกทำแผนภาพโครงเรื่อง จากบทอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 86.02/87.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ ยังสอดคล้องกับขวัญเรือน วุฒิภมรชัย (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แบบฝึกการเขียนสะกดคำพื้นฐานในบทเรียนภาษาไทย สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำพื้นฐานในบทเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 95.67/84.85 สูงกว่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. เนื้อหาวิชาที่นำมาสร้างแบบฝึก เป็นเนื้อหาวิชาที่นักเรียนสามารถเรียนรู้จากเหตุการณ์ เรื่องราว สถานการณ์ สถานที่ ที่มีความหมายต่อผู้เรียนที่สามารถสัมผัสได้จริงในชีวิตประจำวันของนักเรียน สอดคล้องกับสมพร จารุณัฐ (2542, หน้า 6) ที่ว่าหนังสือสำหรับเด็กมักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ในโลก อาจจะเป็นความรู้เกี่ยวกับวิชาการในสาขาต่าง ๆ ความรู้เกี่ยวกับบุคคล สถานที่และเหตุการณ์จริงและเกิดขึ้นจริง ที่ครูสามารถนำมาจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้อง มีการเรียงเนื้อหาตามลำดับความยากง่าย ด้วยการนำมาบูรณาการกันระหว่างทักษะการเรียนรู้ทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ตลอดจนได้รับการตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ จึงทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี ส่งผลให้ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยร้อยละ 90.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรกทุกแบบฝึกหัด

3. การนำแบบฝึกเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้แบบใหม่ที่นักเรียนยังไม่เคยรับประสบการณ์มาก่อน จึงทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนใจกับสื่อเป็นอย่างมาก ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับมัทนา ทองใหญ่ (2539, หน้า 14 – 15) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสื่อไว้ว่า สื่อที่ดีควรเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่จะสอนในช่วงเวลานั้น ๆ นอกจากนี้ผู้เรียนควรเรียนด้วยการกระทำของตนเอง จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กล่าวแสดงออก และทำให้การเรียนการสอนได้ผลตามที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้

4. การนำแบบฝึกมาใช้ สามารถสนองความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้เรียนต่างเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง เมื่อไม่เข้าใจหรือสงสัยก็สามารถย้อนกลับไปทบทวนอีกครั้งได้ เมื่อปฏิบัติกิจกรรมผิดพลาดก็สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง และถ้าประสบความสำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรมจะทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ และต้องการที่จะเรียนรู้ในกิจกรรมต่อไปอีก ซึ่งสอดคล้องกับกฎแห่งการเรียนรู้ของรอร์นไคค์ (มาลินี จุฑารพ, 2539, หน้า 82 – 83) ที่กล่าวว่า ถ้าบุคคลได้กระทำสิ่งใดแล้วได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ก็อยากจะกระทำสิ่งนั้นอีก แต่ถ้ากระทำแล้วไม่ได้ผลก็ไม่นอยากจะกระทำอีก

5. แบบฝึกสามารถสนองตอบการเรียนรู้ภาคปฏิบัติเป็นอย่างดี เพราะในแบบฝึกมีใบงาน ใบความรู้ ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม มีบัตรเฉลยคำตอบ สำหรับให้นักเรียนตรวจสอบคำตอบที่ได้ว่าถูกหรือผิด นักเรียนศึกษาจนเข้าใจปฏิบัติงานได้ แต่ถ้ายังไม่เข้าใจนักเรียนสามารถอ่านทบทวนหรือสอบถามจากครูหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้จนเข้าใจ และสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับชโลบล ทศวิล (2542, หน้า 90) ที่กล่าวว่า แบบฝึกเป็นเครื่องมือช่วยประโยชน์ในการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถฝึกทักษะให้เกิดความชำนาญและปลูกฝังคุณค่าและคุณลักษณะนิสัย

ที่ถูกต้องดีงาม หากแต่ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องรู้จักนำไปใช้ให้ถูกวิธี ให้นักเรียนได้รับการฝึกหลาย ๆ รูปแบบ หลาย ๆ ครั้ง เหมาะสมกับวัย เวลา และความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงจะทำให้แบบฝึกเกิดคุณประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

6. การนำแบบฝึกมาใช้ ช่วยส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน โดยครูจะเป็นผู้คอยควบคุมกิจกรรมให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง และคอยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรมบางกิจกรรมให้เท่านั้น เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ สามารถแสดงความคิดอย่างเสรี นักเรียนตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเอง มีโอกาสฝึกฝนหรือทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะมากขึ้น ตลอดจนเชื่อฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2544, หน้า 115 – 116) ที่ให้แนวคิดว่าแนวโน้มของการเรียนรู้ในปัจจุบันและอนาคต ต้องนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเปิดโอกาสให้เด็กได้กระทำกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้นทฤษฎีกระบวนการกลุ่มจึงเป็นแนวคิดทางพฤติกรรมที่นำมาสู่การจัดระบบการผลิตสื่อออกมาในรูปของ “แบบฝึก”

เมื่อพิจารณาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยแต่ละแบบฝึกแล้ว สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แบบฝึกที่ 1 การอ่านจับใจความนิทานแฝงคติธรรม มีจำนวนนักเรียนทำแบบฝึกหัดผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 96.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก แสดงว่าแบบฝึกที่ 1 มีประสิทธิภาพสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกชุดนี้มีรูปภาพประกอบเนื้อเรื่องทุกขั้นตอน อย่างชัดเจน เนื้อเรื่องเป็นนิทานที่นักเรียนเคยอ่านมาบ้างหรือเคยมีผู้อื่นเล่าให้ฟัง การจัดกิจกรรมจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก กอปรกับเนื้อหาของนิทานเป็นเรื่องที่อยู่ในช่วงความสนใจ และไม่ยากเกินความสามารถของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนเรียนด้วยความเข้าใจ และปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับสมพร จารณัฐ (2542, หน้า 5 – 7) และวินัย รอดจำย (2534, หน้า 8) ที่กล่าวว่านิทานเหมาะสมกับเด็กวัยนี้ เพราะเป็นเรื่องราวที่ไม่ซับซ้อน เด็กเข้าใจได้ง่าย มีภาพประกอบสวยงาม มีคำพูดที่เข้าใจง่าย สนุกสนานและเสริมจินตนาการ และมีบทสรุปถึงสิ่งที่ต้องการเอาไว้อ่อนท้าย จึงทำให้นักเรียนสามารถเล่าเรื่องได้ด้วยคำพูดของตนเอง เข้าใจความคิด ถ้อยคำ ประโยค และข้อความที่ให้คติสอนใจ สรุปเรื่องเป็นมโนทัศน์โดยใช้คำพูดของตนเอง (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2539, หน้า 95)

2. แบบฝึกที่ 2 การอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน มีจำนวนนักเรียนทำแบบฝึกหัดผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 90.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก แสดงว่าแบบฝึกที่ 2 มีประสิทธิภาพสูง องค์ประกอบที่ช่วยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดผ่าน เนื่องจากเนื้อเรื่องเป็นเรื่องราวที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน เป็นเรื่องราวที่เป็นเรื่องเล่าหรือประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นของนักเรียนเอง ซึ่งนักเรียนอาจได้ยินเรื่องราวดังกล่าวจากพ่อแม่ หรือญาติผู้ใหญ่ และในชีวิตจริงของนักเรียนได้ไปถูกกลืนหรือ

ไปศึกษายังสถานที่ต่าง ๆ มาบ้างแล้ว จึงทำให้นักเรียนทำความเข้าใจและทำงานตามลำดับของบทเรียน ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง สอดคล้องกับสมพร จารุณัฐ (2542, หน้า 5 – 6) ที่ว่านิทานพื้นบ้านเป็น เรื่องที่เล่าด้วยถ้อยคำธรรมดา เล่าด้วยปากเปล่าสืบทอดกันมา ไม่ปรากฏว่าผู้เล่าดั้งเดิมเป็นใคร มี ตัวละครดำเนินเรื่องซึ่งอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ และเด็กวัยนี้มีความคิดจินตนาการกว้างไกล ความสนใจตามธรรมชาติเป็นเรื่องราวที่ไม่ได้พบเห็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจเกี่ยวพันไปถึงเทพเจ้า ตำนาน ลึกลับ มหัศจรรย์ มีการผจญภัยบ้างให้ตื่นเต้นและชวนติดตาม

3. แบบฝึกที่ 3 การอ่านจับใจความประเภทสารคดี มีจำนวนนักเรียนทำแบบฝึกหัดผ่าน เกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ แสดงว่าแบบฝึกที่ 3 มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึกเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน นักเรียนรู้จัก เคยพบหรือ เห็นมาก่อน นอกจากนี้เนื้อหายังมีรูปภาพและบัตรภาพประกอบอย่างชัดเจน และบทเรียนเรียงลำดับ จากง่ายไปหายาก จึงทำให้นักเรียนมีความเข้าใจและปฏิบัติตามกิจกรรมได้ผลที่ดีเท่าที่ควร ส่งผลให้นักเรียน ทำแบบฝึกหัดได้ดีไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสมพร จารุณัฐ (2542, หน้า 6 – 7) ที่กล่าวว่าเด็กอายุในวัย 6 – 8 ปี ต้องการเรียนเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่แตกต่างและลึกซึ้ง สารคดีชีวิตสัตว์ ลึกลับ ตื่นเต้น มีความ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในบทเรียน อาจจะเป็นความรู้เกี่ยวกับบุคคล เกี่ยวกับสถานที่และเหตุการณ์ที่มี จริงและเกิดขึ้นจริง ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา ตรงไปตรงมา เพื่อให้เกิดความเข้าใจและได้ รับความรู้ตามความเป็นจริง

4. แบบฝึกที่ 4 การอ่านจับใจความจากเพลง มีจำนวนนักเรียนทำแบบฝึกหัดผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 93.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาที่นำมาทำเป็นแบบฝึก เป็นเพลงที่กำลังอยู่ในความสนใจของนักเรียน เป็นเพลงที่ฟังง่าย ๆ ไม่ยากเกินความสามารถของ นักเรียน จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและทำกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2538, หน้า 241) ที่ว่าความรู้พื้นฐานและวุฒิภาวะหรือพัฒนาการของนักเรียน จะช่วยให้การพัฒนาทางด้านทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งสามารถ สังเกตได้จากการบอกรายละเอียดของสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน การปฏิบัติตามคำสั่ง การตอบคำถาม และการบอกรายละเอียดของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ (วรรณิ โสมประยูร, 2544, หน้า 128)

5. แบบฝึกที่ 5 การอ่านจับใจความเกี่ยวกับเรื่องในชุมชน มีจำนวนนักเรียนทำแบบฝึกหัด ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 86.67 เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แล้ว พบว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก แสดงว่าแบบฝึกที่ 5 มีประสิทธิภาพสูง องค์ประกอบที่ช่วยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดของบทเรียนผ่าน เนื่องจากเนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึกเป็นเรื่องเกี่ยวกับชุมชน เป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน นักเรียนเคยพบ เคยเห็นและสัมผัสอยู่เป็นประจำในชีวิตประจำวัน ไม่ยาก หรือสลับซับซ้อนเกินไป นอกจากนี้ยังมีภาพและบัตรภาพประกอบเนื้อเรื่องอย่างชัดเจน ผู้เรียน

เรียนแล้วเกิดความรู้ ความเข้าใจ จึงทำให้ให้นักเรียนทำงานได้ถูกต้องและทำแบบฝึกหัดผ่าน สอดคล้องกับสมพร จารณัฐ (2542, หน้า 7) ที่ว่าชีวิตในท้องถิ่นและสถานที่สำคัญ เป็นเรื่องราวที่มุ่งหวังให้เด็กเกิดความรักและเข้าใจในถิ่นที่อยู่ของตนเอง ต้องการให้เด็ก ๆ รู้จักสิ่งดีที่มีอยู่ในท้องถิ่น ประเทศชาติ บ้านเมือง พร้อมทั้งพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป นอกจากนี้ยังมีภาพประกอบที่เป็นภาพของจริงอีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า แบบฝึกอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จัดเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาการเรียนรู้ทางด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนให้ดีขึ้น นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินตนเองได้ ตลอดจนได้ทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ยังทำให้ครูได้ทราบความเข้าใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างดีที่สุดตามความสามารถของแต่ละคน จึงทำให้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความได้ดีขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำแบบฝึกไปใช้ในการเรียนการสอน

แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยที่สร้างขึ้น ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและทดลองใช้สอนจริง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขจนมีประสิทธิภาพ จึงควรได้มีการเผยแพร่ให้กับครูผู้สอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้นำไปใช้

1. ครูผู้สอนควรศึกษาเอกสารต่าง ๆ ให้เข้าใจและปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้แนะนำเอาไว้
2. แบบฝึกที่สร้างขึ้นมุ่งพัฒนาทางด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ซึ่งใช้เนื้อหาตามหลักสูตรกำหนด ทำให้นักเรียนมีโอกาสดูฝึกปฏิบัติ ไม่เพิ่มภาระในการสอนให้แก่ครู เป็นการเสริมการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพให้แก่ นักเรียน ฉะนั้นครูจึงควรได้ฝึกและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่านจับใจความ ตลอดจนติดตามผลการอ่านจับใจความของนักเรียนตลอดไปด้วย
3. ในขณะที่ทำการสอนครูผู้สอนควรให้โอกาสนักเรียนพูดรายงานผลการอ่านจับใจความของตนเอง เพื่อเป็นการฝึกทักษะการพูด มารยาทในการฟัง และบันทึกผลที่ได้จากการอ่านหรือการฟัง
4. ครูผู้สอนควรเข้าไปให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้า ส่งเสริมให้นักเรียนที่เรียนดีและปานกลางได้มีส่วนเข้าไปช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่นักเรียนที่เรียนอ่อน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างการใช้แบบฝึกกับสื่อการสอนรูปแบบ

อื่น ๆ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University